

Cirkulärnr: 2000:64
Diariernr: 2000/1495
Handläggare: Anders Ekengren
Johan Nordenswan
Sektion/Enhet: Plan- och miljösektionen
Datum: 2000-05-29
Mottagare: Kommunstyrelsen
Byggnadsnämnden (eller motsv)
Tekniska nämnden (eller motsv)
Tekniska kontoret (eller motsv)
Mätningkontoret (eller motsv)
Länsförbunden
Rubrik: Försörjningen med geografisk information i samverkan
mellan staten och kommunerna
Bilagor: Landskap & fastigheter i IT-samhället
Ersättningsmodell som underlag för normalavtal mellan
Lantmäteriet och kommunerna
Fördjupad samverkan mellan det statliga Lantmäteriet och
kommunerna inom lantmäteriområdet
Interimsavtal avseende vissa förberedande insatser i
kommunen/kommunerna inför etablering av den nationella
vägdatan (NVDB)

*Plan- och miljösektionen
Anders Ekengren
Johan Nordenswan*

2000-05-29

Kommunstyrelsen
Byggnadsnämnden (eller motsv)
Tekniska nämnden (eller motsv)
Tekniska kontoret (eller motsv)
Mättningskontoret (eller motsv)
Länsförbunden

Försörjningen med geografisk information i samverkan mellan staten och kommunerna

Sammanfattning

Det framväxande IT-samhället ställer krav på tekniska system, kommunikation (bredband m m), men också databaser. För att informationen i dessa databaser ska motsvara de krav som finns på aktualitet och kvalitet, behövs omfattande insatser av de organisationer som genom sin verksamhet förändrar data. Kommunerna har en omfattande verksamhet inom samhällsbyggnadsområdet som genererar förändringar i viktiga grundläggande nationella databaser som t ex adressregister, vägdatabaser och i framtiden även lägenhetsregister. Eftersom ajourhållningen av databaserna bygger på registrering vid källan blir kommunerna dataleverantörer och därmed en viktig kugge i IT-samhället. För att säkerställa den kommunala medverkan i nationella databaser krävs en sektorsövergripande samverkan mellan främst statliga organ och kommunerna. I cirkuläret beskrivs sådan samverkan inom tre aktuella områden – Samverkan 2000 (Lantmäteri), Folk- och Bostadsräkningen (RSV; SCB m fl) samt den nationella vägdatabasen (Vägverket m fl). Sambanden mellan Samverkan 2000, Registerbaserad Folk- och Bostadsräkning och den nationella vägdatabasen kan exemplifieras så här:

- Belägenhetsadresser åsätts av kommunerna och registreras i Lantmäteriets fastighetsdatasystem
- Dessa adresser används som basinformation i lägenhetsregistret för registerbaserad Folk- och Bostadsräkning

- Samma adresser behövs för att komplettera den nationella vägdatan för att den ska bli en transportdatabas.

Svenska Kommunförbundet förhandlar fram centrala överenskommelser med främst statliga myndigheter för att åstadkomma rimliga villkor för kommunernas medverkan i statliga databaser. Försök görs nu också att påvisa de samhällsekonomiska vinsterna av aktuella samverkan.

På beställning av Lantmäteriverket i samråd med Kommunförbundet har en studie gjorts – "Landskap & fastigheter i IT-samhället". Denna studie **bifogas**.

Samverkan 2000 - Lantmäteriet och kommunerna

Samverkan har sedan länge förekommit mellan Lantmäteriet och kommunerna. Exempel är belägenhetsadresser och byggnader i Fastighetsdata-systemet. Denna samverkan bygger på frivillighet, avtalsreglering och vissa ersättningar till kommunerna. Avtalsregleringen bygger på centrala Normalavtal. Kommunförbundet har gentemot regeringen drivit, och driver fortfarande, frågan om finansieringen av kommunernas omfattande arbete med nya belägenhetsadresser.

Den hittills något splittrade bilden med olika överenskommelser och Normalavtal mellan Kommunförbundet och Lantmäteriet har föranlett diskussioner under senare tid om ett Ramavtal som täcker in hela lantmäterisektorn. Den 22 mars i år tecknades detta Ramavtal som också i bilageform beskriver en ersättningsmodell. Ramavtalet kommer nu att följas av en översyn av Normalavtalen inom området. Ramavtalet **bifogas**.

En viktig nyhet är att ersättningarna till kommunerna ska bygga på en nyttoprincip, d v s nyttan för staten genom Lantmäteriet av att kommunen medverkar med uppgifter i Lantmäteriets databaser. Hittills har kommunerna enbart fått ersättning för den direkta kostnaden som är förknippad med att förse databaserna med uppgifter. Förändringen innebär totalt sett drygt en fördubbling av ersättningarna till kommunerna.

En annan viktig del av Samverkan 2000 är projektet Målbild 2000. Genom en förbättrad teknik (Gränssnitt 2000) ska datautbytet mellan Lantmäteriet och kommunerna effektiviseras. Projektet kommer att avslutas den 1 juli i år. Därefter tar Lantmäteriet hand om införandet och förvaltningen av resultatet. För ytterligare information om projektet hänvisas till www.malbild2000.lm.se.

Registerbaserad Folk- och Bostadsräkning (FoB)

Kommunförbundet har senast i cirkulär 1999:139 informerat om den planerade registerbaserade FoB-en. Riksdagen tog i anslutning till vårbudgeten 1999 ställning för att en sådan skulle genomföras. Sedan dess har den sk Statistikregelgruppen arbetat med förslag till författningsreglering. Förslagen finns i Justitiedepartementets departementsstencil Ds 2000:17 "En ny FoB-lag". För närvarande remissbehandlas förslagen fram till den 15 augusti.

Bland förslagen till författningsreglering finns en lag om lägenhetsregister. Enligt denna blir kommunerna skyldiga att åsätta belägenhetsadresser på alla bostadsfastigheter (entréerna). Tanken är nämligen att identifiera lägenheterna med belägenhetsadress och i förekommande fall (flerfamiljshus) dessutom ett lägenhetsnummer. För att en registerbaserad FoB ska kunna genomföras år 2005 är det brådskande med åsättandet av belägenhetsadresser. Lantmäteriverket kommer under den närmaste tiden att kontakta varje kommun för att kunna tidplanera införandet av belägenhetsadresser. Verket har i uppdrag av regeringen att senast den 1 oktober inkomma med ett förslag till tidplan för hela landet.

Kommunförbundet återkommer senare med mer uttömmande information om den registerbaserade FoB:en. I avvaktan härpå kan ytterligare information hämtas på Kommunförbundets hemsida www.svekom.se/statistik och nyckeltal.

Den nationella vägdatan (NVDB)

NVDB är ytterligare ett exempel på hur samverkan mellan olika aktörer förutsätts skapa rikstäckande databaser till grund för en förbättrad effektivitet inom tunga samhällsfunktioner. Regeringen har gett Vägverket i uppdrag att etablera NVDB i samverkan med Lantmäteriverket, kommunerna och skogsnäringen. Verksamheten leds av ett NVDB-råd bestående av representanter för Vägverket, Lantmäteriverket, Svenska Kommunförbundet och Skogsindustrierna. Även här baseras samverkan på bilaterala Ramavtal mellan å ena sidan Vägverket, å den andra respektive övrig part. Som underlag till formella samverkansavtal mellan kommunen och Vägverket upprättas nu även här Normalavtal. Ett interimistiskt Normalavtal, **bifogas**, har ingåtts mellan parterna för att kommunerna ska kunna reglera de förberedande åtgärderna för att bli dataleverantörer till NVDB.

För ytterligare information om NVDB hänvisas till www.vv.se/nvdb och till NVDB forum i SKDirekt.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Plan- och miljösektionen

Anders Ekengren

Bilagor

Landskap & fastigheter i IT-samhället

Ersättningsmodell som underlag för normalavtal mellan Lantmäteriet och kommunerna

Fördjupad samverkan mellan statliga Lantmäteriverket och kommunerna inom lantmäteriområdet

Interimsavtal avseende vissa förberedande insatser kommunen/kommunerna inför etablering av den nationella vägdatabasen (NVDB)